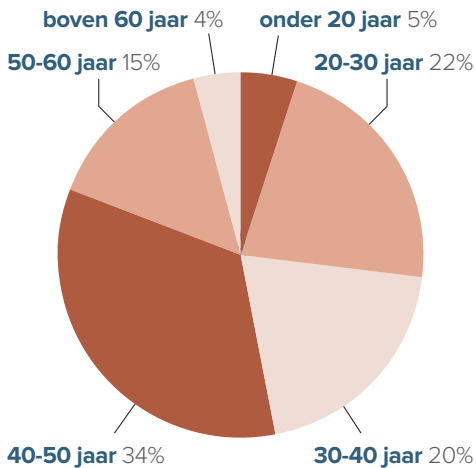

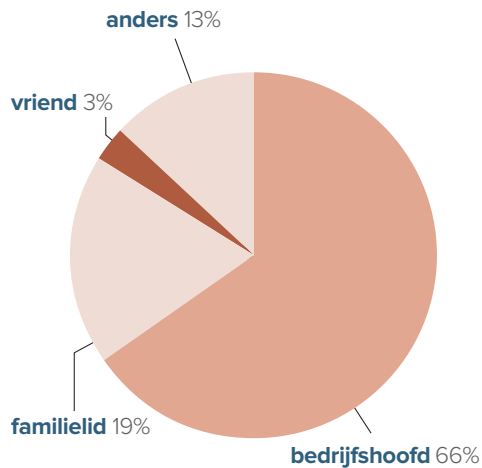
NRM: feest

Uitkomsten NRM-enquête 2017

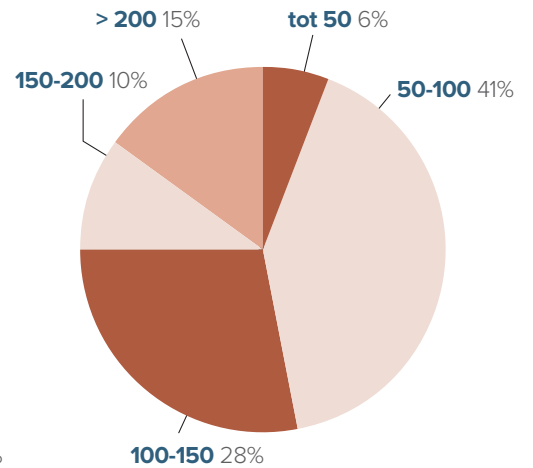
Figuur 1 – De gemiddelde leeftijd van de 'drijvende kracht' achter NRM-deelname

Figuur 2 – Wie is de drijvende kracht achter NRM-deelname?

Figuur 3 – Hoeveel melk- en kalfkoeien telt het bedrijf dat deelneemt aan de NRM?

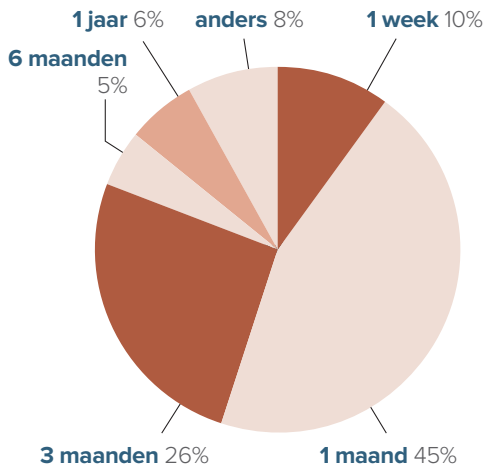
De NRM-deelnemers zijn afkomstig uit alle leeftijdscategorieën. Dat blijkt uit een enquête onder de inzenders van de Nationale Rundvee Manifestatie 2017. Plezier, trots en competitie zijn de belangrijke redenen om deel te nemen aan de vijftiende NRM.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

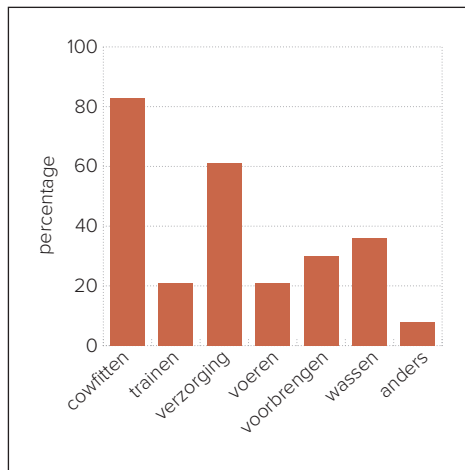
Zijn het de oudere veehouders die koeien inzenden voor de NRM? Of zijn het juist de jongere? En wie is de drijvende kracht achter deelname aan de vijftiende Nationale Rundvee Manifestatie (NRM)? Het antwoord is niet zo zwart-wit gesteld: deelname aan de NRM is een feestje voor alle leeftijden. Wie figuur 1 bekijkt, ziet een evenwichtige verdeling tussen twintigers, dertigers, veertigers en vijftigers die koeien hebben aangemeld voor de NRM. Zelfs een aantal tieners en zestigers zijn gemotiveerd om deel te nemen aan de NRM, zo leert een unieke enquête onder NRM-inzenders. Veeteelt stuurde in samenspraak met de NRM-organisatie alle 126 inzenders die een of meerdere koeien naar de NRM mogen afvaardigen, een enquête. Daarop reageerden 80 inzenders. De insteek van de enquête was om meer te weten te komen over de motivatie om deel te nemen aan NRM. Wie is de initiatiefne-

voor alle leeftijden

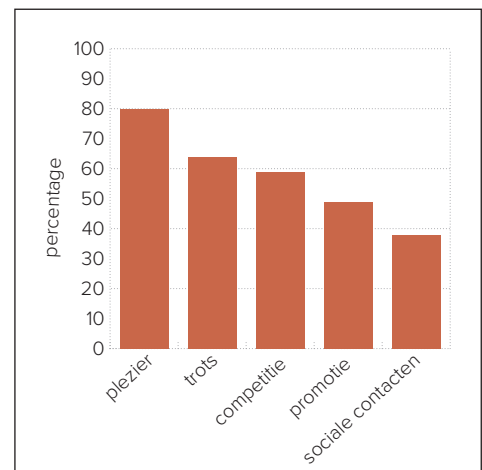
Figuur 4 – Hoe lang voor de NRM start u met de voorbereidingen?

Figuur 5 – Waarbij krijgt u hulp voor of tijdens de NRM? (meerdere antwoorden mogelijk)

Figuur 6 – Waarom neemt u deel aan de NRM? (meerdere antwoorden mogelijk)

mer, wat drijft hem of haar en hoeveel tijd wordt er in welke voorbereiding gestoken?

Uit de enquête kwam duidelijk naar voren dat het bedrijfs- hoofd het vaakst als drijvende kracht wordt gezien. Bij twee derde (66 procent) van de antwoorden werd het bedrijfshoofd genoemd als de drijvende kracht (figuur 2).

In de enquête werd ook gevraagd naar de bedrijfsomvang. De meeste koeien die deelnemen aan de individuele keuring, zijn afkomstig van bedrijven met een omvang tussen de 50 en 150 koeien (zie figuur 3). Maar ook grote bedrijven met meer dan 200 koeien (15%) blijven koeien inzenden naar de NRM.

Steeds meer professionele hulp

Dat de voorbereidingen steeds serieuzer worden aangepakt, blijkt uit het gegeven dat 45 procent van de geënquêteerden meldt dat er één maand voor de NRM al gestart wordt met de voorbereidingen. Voorbeelden van deze voorbereidingen zijn het trainen of het apart voeren van de NRM-kandidates. Ruim 26 procent meldt zelfs dat er al drie maanden voorafgaand aan de NRM gestart wordt met de voorbereidingen (figuur 4). En dat de voorbereidingen tijd kosten (43% schat in totaal tussen de 20 en 50 uur), is geen verrassing. Gelukkig krijgt 87 procent van de ondervraagden hulp. In de meeste gevallen is dat voor het cowfitten (scheren en het zetten van de toplijn) of komt er hulp bij de verzorging tijdens de keuring zelf (figuur 5).

‘Het inschakelen van professionals is vanzelfsprekender geworden. Tot een jaar of tien geleden werd je als veehouder nog raar aangekeken als je een cowfitter een toplijn liet zetten. Maar nu is dat heel normaal’, zo ervaart Erica Rijnveld. Zij heeft van het voorbereiden van keuringskoeien haar beroep gemaakt en reist als cowfitter in Europa en daarbuiten van keuring naar

keuring om koeien ‘klaar te maken’. ‘Veehouders hebben zelf steeds minder tijd om koeien voor te bereiden op een keuring’, zo vertelt Rijnveld. ‘Daarnaast waarderen veehouders het werk dat een professionele cowfitter aflevert, steeds meer. Ik merk dikwijls dat veehouders trots zijn als ze zien dat hun koe zich op de best mogelijke manier presenteert in de ring. Ze is dan een waar visitekaartje voor het bedrijf.’

Plezier en trots bij deelname

Erica Rijnveld noemt het woord ‘trots.’ Het is samen met het woord ‘eer’ een van de meest genoemde woorden in de open vraag in de enquête om de deelname aan de NRM te motiveren. De strenge voorselectie blijkt voor een gevoel van trots te zorgen als de koe uiteindelijk aangewezen wordt voor deelname. ‘Het is een eer om bij de top van Nederlands fraaiste koeien te horen’, zo schrijven inzenders in de enquête.

Zeker wanneer de koe zelf gefokt is, zorgt dat voor een gevoel van trots. ‘Je merkt dat inzenders trots zijn als je met ze over NRM-deelname praat’, ervaart Jos Buiting. Buiting is projectleider van de vijftiende NRM en kent veel inzenders. ‘De NRM is nog altijd een feest voor iedereen. De voorselectie en de internationale belangstelling voor de keuring voeden het gevoel dat je deelnemende koe echt tot de top van Nederland behoort. Dat maakt deelname bijzonder.’

Plezier is de belangrijkste reden om mee te doen, bleek uit de enquête (zie figuur 6). Een groot deel van de deelnemers waardeert ook de competitie. Volgens Buiting zorgt het wedstrijd-element voor een gezonde spanning die van jong tot oud en van bezoeker tot deelnemer, voelbaar is. ‘Die spanning zorgt voor emotie. En die emotie maakt de NRM juist zo mooi’. Daarom staat volgens Buiting het concept van de NRM-zaterdag

Vlaamse Kijk op keuren stimuleert enthousiasme over keuringsdeelname

Vlaanderen kent van oudsher geen traditie van veebeoordelingswedstrijden voor jongeren zoals in Nederland. Daarom startte CRV een aantal jaren geleden de cursus Kijk op keuren. ‘Daarbij combineren we de theorie van het veebeoordelen met de praktijk in de stal’, zo legt Mieke Vander Schueren, bedrijfsinspecteur bij CRV, uit. ‘Afgelopen jaar gaf ik vijftien cursussen op landbouwscholen en aan andere geïnteresseerden. De land-

bouwscholen hebben vaak een praktijkbedrijf en na de theorie leg ik in de stal uit wat de goede en juist de mindere punten zijn van de koe.’ Er vindt ook een echte wedstrijd veebeoordelen plaats en de beste student van de cursus mocht afgelopen winter naar de finale tijdens het CRV-Event in Gent. ‘Het stimuleert enthousiasme onder jongeren’, zo ervaart Mieke. ‘In België kenden we al wel de jongefokkersschool in het Waalse Battice.

Dat we nu in Vlaanderen zelf iets hebben en we ook nog eens ervaren welke jongeren wellicht later als jury op keuringen zouden kunnen optreden, werkt positief.’

Vander Schueren spiegelt het initiatief naar haar eigen jeugd. ‘Toen ik student was, bestond het niet. Maar ik had het zeker leuk gevonden. Het had mij en meerdere studiegenoten kunnen motiveren om nog enthousiaster te worden over keuringen.’

Jos Buiting, projectleider NRM:
 ‘De spanning tijdens NRM zorgt voor emotie.
En die emotie maakt de NRM juist zo mooi’

dan ook als een huis. ‘Het keuringsprogramma is in 2008 bewust van de vrijdag naar de zaterdag verplaatst. Daarmee krijgt schoolgaande jeugd de kans om naar de keuring te komen. Zaterdag is een echte familiedag. De vrijdag met het dochtergroepenprogramma heeft een meer zakelijk karakter.’ Buiting geeft wel aan dat het concept van de NRM-formule na afloop van de vijftiende editie goed geëvalueerd zal worden. ‘In 1994 waren er meer dan veertig dochtergroepen in de ring. Dit jaar zijn dat er nog veertien.’ Hij is overigens niet verbaasd over deze afname. ‘Het aantal melkveehouders wordt minder en vooral nieuwe fokkerijtechnieken als genomics dragen eraan bij dat er minder aandacht is voor fokstieren. Toch blijft het waardevol om dochtergroepen te tonen om de cijfers op papier met eigen ogen in de ring te kunnen beoordelen.’ Het vrijdagprogramma is met de dochtergroepen, de beurs en de Holland Masters Sale volgens Buiting prima gevuld. Maar hij verwacht de meeste bezoekers voor de keuring. ‘Zaterdag is de familiedag, ook voor de jongste kinderen is er van alles te doen. Jongeren tot achttien jaar mogen zelfs gratis naar binnen.’

Breedgedragen keuringsconcept

Naar internationale maatstaven is de publieke belangstelling voor de NRM al jarenlang erg groot. De NRM wordt volgens Buiting breed gedragen door de hele sector. Dat draagt bij aan het enthousiasme. ‘Je ziet het ook aan de sponsors: van voerfirma’s, banken, zuivelorganisaties en graszaadverdelers tot farmaceuten, de hele sector draagt de NRM een warm hart toe.’ Erica Rijnveld denkt dat het enthousiasme voor de NRM de laatste jaren is aangewakkerd doordat een grotere groep jongeren actief is geworden. De start van de Young Breeders onder de vlag van de HHH-vereniging, een groep jongeren die zich enthousiast met fokkerij en keuringen bezighoudt, draagt daar beslist aan bij. Rijnveld ondersteunt de jongeren door regelmatig cursussen te geven over voorbereidingen voor keuringen. ‘Ik denk dat we ons in Nederland wat enthousiasme bij de jeugd betreft kunnen meten met diverse Europese landen. Nederland heeft een inhaalslag gemaakt, ik had twintig jaar terug nauwelijks leeftijdsgenoten die naar de keuring wilden gaan.’ De enquête sloot af met de vraag of de huidige deelnemers denken over tien jaar nog dieren te zullen aanmelden voor de NRM.

Daarop werd ronduit positief geantwoord: 88 procent spreekt de verwachting uit over tien jaar nog steeds dieren aan te melden voor de nationale keuring. Dat biedt volop perspectief voor de toekomst, volgens Buiting. ‘De NRM heeft toegevoegde waarde; het is informatief en een feestje voor alle leeftijden.’

Vier deelnemers van diverse leeftijden over NRM-deelname

